

Onderwerp : uitbreiding van SO De Taalbrug
B&W vergadering : 7 maart 2017
Zaaknummer : 1418658
Dienst / afdeling : AE - Accommodaties en Exploitaties

Aan de gemeenteraad,

Achtergrond

Op 9 juni 2015 heeft uw raad ingestemd met de realisatie van een nevenvestiging van De Taalbrug in Helmond aan de Hortensialaan 87. De Taalbrug biedt onderwijs voor slechthorende leerlingen, leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) en leerlingen met een stoornis in het autismespectrum die specifiek leidt tot een communicatieve beperking. De argumenten voor de realisatie zijn:

- Positief effect op leerlingenvervoer
- Voorkomen van leegstandskosten van de Hortensialaan 87
- Voorkomen van kapitaalvernietiging
- Realiseren visie Passend Onderwijs
- Vergroten van specialistische zorgvoorzieningen voor auditieve en communicatieve beperkingen in Helmond

In 2016 is het pand volledig gerenoveerd en voorzien van zeven lokalen voor De Taalbrug en 530m² voor Kentalis (huurder). De Taalbrug heeft op basis van haar Programma van Eisen ervoor gekozen om één lokaal te bestemmen als muzieklokaal. In augustus 2016 hebben De Taalbrug en Kentalis het pand aan de Hortensialaan 87 in gebruik genomen.

Verzoek om uitbreiding

Op 28 november 2016 heeft De Taalbrug een brief gestuurd met het verzoek om uitbreiding. De Taalbrug geeft aan dat zij met 6 groepen gestart is in Helmond en dat er een onverwachte toeloop is van jonge kinderen waardoor een extra groep gestart moet worden. In een overleg op 15 december 2016 heeft De Taalbrug een nadere toelichting gegeven. Het verzoek van De Taalbrug is tweeledig:

1. Voor de korte termijn (periode februari 2017 – augustus 2017) vraagt De Taalbrug een uitbreiding voor een 7e groep. De Taalbrug heeft aangegeven dat zij tijdelijk een leegstaande ruimte van Kentalis kan huren.
2. Voor de lange termijn (periode augustus 2017 – augustus 2025) vraagt De Taalbrug ruimte voor 8 groepen. Concreet vraagt zij twee extra permanente lokalen.

Beleidsmatige context

Passend Onderwijs - Cluster 2

Per 1 augustus 2014 is de Wet Passend Onderwijs ingevoerd. Het Passend Onderwijs bepaalt dat kinderen op een zo passend mogelijke school en nabij thuis onderwijs genieten. In het reguliere onderwijs als het kan, op het speciaal onderwijs als het regulier niet kan.

In Nederland is het speciaal onderwijs ingedeeld in 4 clusters. Cluster 2 geeft onderwijs aan dove of slechthorende kinderen en kinderen met ernstige spraak- of taalmoeilijkheden.

Op 1 augustus 2015 is de Stichting Vitus Zuid ontstaan uit de landelijke reorganisatie van het onderwijs aan leerlingen met een auditieve en/of communicatieve problematiek. Deze reorganisatie was het gevolg van veranderende wet- en regelgeving rondom Passend Onderwijs. Onder de stichting vallen drie onderwijseenheden voor de regio Limburg en Zuidoost-Brabant. SO De Taalbrug is een de scholen die valt onder het bestuur van Vitus Zuid en cluster 2 onderwijs aanbiedt, sinds augustus 2016 dus ook in Helmond.

De Taalbrug wordt niet bekostigd uit het Samenwerkingsverband, maar krijgt budgetbekostiging van het Rijk. In dit bedrag zit ook een deel voor onderhoud. De Taalbrug moet verantwoording afleggen aan het Ministerie.

SO De Taalbrug

Volgens paragraaf 3 van de Wet op de Expertisecentra is De Taalbrug verplicht om kinderen met een cluster 2 indicatie te plaatsen. De Taalbrug is in schooljaar 2016-2017 gestart met 95 leerlingen uit Helmond en omgeving. Daarvan volgen 70 leerlingen (6 groepen) op de nevenvestiging in Helmond onderwijs. De overige 25 leerlingen volgen nog op de locatie in Eindhoven onderwijs, dit betreffen de leerlingen uit groep 8 en leerlingen waarbij een verhuizing te veel impact heeft.

In januari 2017 groeit de school met 18 leerlingen. In het schooljaar 2017-2018 is er geen uitstroom aangezien groep 8 nu in Eindhoven onderwijs volgt. De verwachting is dat de school in schooljaar 2017-2018 start met 95 leerlingen. Op basis van 12 leerlingen per groep is er dan een ruimtebehoefte van 8 lokalen.

Wettelijke zorgplicht gemeenten

Gemeenten hebben op grond van artikel 89 WEC een wettelijke zorgplicht ten aanzien huisvesting onderwijs. Op grond van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Helmond 2015 (VVHO) kunnen schoolbesturen elk jaar voor 1 februari aanvragen indienen voor het programma van het volgende jaar. Alleen spoedgevallen en gevallen waar de verordening niet in voorziet, kunnen buiten de procedure worden behandeld. Naast de verordening bestaat er veelal een beleidskader, genaamd Integraal Huisvestingsplan. In Helmond wordt daar momenteel aan gewerkt.

Voorstel

1. Verzoek van De Taalbrug behandelen op grond van artikel 30 VVHO.

- Normaliter wordt op basis van een leerlingenprognose de ruimtebehoefte van een school bepaald. Echter, op dit moment is het zeer lastig om het leerlingenaantal van De Taalbrug voor de komende 15 jaar te prognosticeren:
 - De nevenvestiging is pas in augustus 2016 geopend. De effecten van De Taalbrug “dicht bij thuis” zijn (nog) niet meetbaar.
 - De effecten van Passend Onderwijs op het speciaal onderwijs zijn nog niet zichtbaar en meetbaar
- Normaliter moeten schoolbesturen voor 1 februari een aanvraag indienen voor het volgende jaar. Het programma 2017 is reeds vastgesteld. Schoolbesturen kunnen nu aanvragen indienen voor het programma 2018. De uitbreiding kan dan pas augustus 2018 in gebruik genomen worden. Gevolg daarvan is dat kinderen doorverwezen worden naar De Taalbrug Eindhoven. Dit zorgt voor extra kosten leerlingenvervoer. Bovendien ondermijnt het de doelstelling van Passend Onderwijs. Kortom, een besluit op korte termijn is wenselijk.

2. Afwijzen van het verzoek voor tijdelijke huisvesting (februari – augustus 2017) en permanente uitbreiding van één lokaal (vanaf augustus 2017)

Via het raadsbesluit van juni 2015 is voorzien in de realisatie van 7 lokalen. Bij de verbouwing heeft De Taalbrug ervoor gekozen om één lokaal te bestemmen en geschikt te maken als muzieklokaal. Kortom, door eigen keuzes komt De Taalbrug één lokaal tekort. Op grond hiervan is de uitbreiding oneigenlijk. De Taalbrug zal zelf de huur moeten betalen en/of één lokaal moeten financieren.

3. Toekennen van het verzoek voor permanente huisvesting van één lokaal

Op grond van de prognose en ervaring van De Taalbrug is de verwachting dat minimaal 8 jaar een uitbreiding noodzakelijk is. Aangezien de verbouwing op een kwalitatief hoogwaardige wijze is uitgevoerd, is het wenselijk om bij de uitbreiding eenzelfde niveau te hanteren. Het voorstel is om de uitbreiding middels permanente bouw te realiseren. Op basis van de verordening zijn de normbedragen leidend.

Resultaat

Realisatie van één permanent lokaal uiterlijk 21 augustus 2017.

Effect

- Leerlingen uit Helmond met een cluster 2 indicatie kunnen nabij huis onderwijs volgen.
- Voorkomen dat leerlingen met een cluster 2 indicatie gebruik moeten maken van leerlingenvervoer naar De Taalbrug Eindhoven.

Argumenten

- 1.1 Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor leerlingen.
- 1.2 De Taalbrug is wettelijk verplicht om kinderen met een cluster 2 indicatie te plaatsen.
- 1.3 Het is onwenselijk om leerlingen uit Helmond en Peelregio te verwijzen naar De Taalbrug in Eindhoven.
- 2.1 Medegebruik bij een andere school is geen optie omdat de huisvesting van cluster 2 onderwijs specifieke eisen stelt aan het gebouw en de inrichting. Kinderen met een cluster 2 indicatie horen slecht, hebben een taalontwikkelingsstoornis (TOS) en/of een stoornis in het autismespectrum. Dat vraagt om een rustige omgeving op het gebied van licht en geluid. Het gebouw aan de Hortensialaan is hier speciaal op ingericht. Verder maken de ondersteunende functies onlosmakelijk onderdeel uit van het onderwijs. Het gebouw is ingericht met ruimten voor deze functies. Het gebruik maken van een andere locatie is dan ook geen optie.

Financiële consequenties

Het Programma onderwijshuisvesting 2017 is reeds vastgesteld. Er kunnen op dit moment alleen aanvragen ingediend worden die spoedeisend zijn of voor het Programma onderwijshuisvesting 2018.

De uitbreiding van De Taalbrug valt niet onder de noemer "spoedeisend". Dit betekent dat de effecten van de aanvraag voor een investering van € 174.556,10 een eerste claim leggen op het kapitaallastenplafond van 2018 (1^e jaar kapitaallasten 2018). Hiermee wordt feitelijk vooruit gelopen op de besluitvorming bij de voorjaarsnota 2017 ten aanzien van invulling tranche onderwijshuisvesting. Daarnaast wordt voorgesteld om de (eenmalige) kosten voor eerste inrichting in 2017 van € 28.635 te dekken uit de onderuitputting op de kapitaallasten 2017 en dit mee te nemen in de 1^e bestuursrapportage (Berap) 2017.

De normvergoedingen voor uitbreiding permanente bouw en eerste inrichting bedragen:

(prijspeil 2017)	Startbedrag	Normbedrag per m ²	Totaal bij 92 m ²
Uitbreiding	€ 57.856,86	€ 1.268,47	€ 174.556,10
Permanent			
Eerste inrichting	-	€ 311,25	€ 28.635,00
TOTAAL			€ 203. 191,10

Momenteel stelt de gemeente in samenwerking met de schoolbesturen een integraal huisvestingsplan op. In het IHP worden - op basis van inhoudelijke ambities en de huisvestingsbehoefte - scenario's en oplossingsrichtingen voor de onderwijshuisvesting gegeven en financieel vertaald. Met het opstellen van een nieuw IHP wil de gemeente samen met de schoolbesturen een toekomstgericht onderwijshuisvestingsbeleid gaan voeren.

Juridische consequenties

Op basis van artikel 89 WEC hebben gemeenten een wettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende huisvesting voor leerlingen. Op grond van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Helmond 2015 (VVHO) kunnen schoolbesturen aanvragen indienen o.a. voor uitbreiding. Recht op uitbreiding wordt onder andere getoetst aan de leerlingenprognose. Op basis van de leerlingenprognose wordt bepaald of er recht is op een tijdelijk (< 15 jaar) of permanente (> 15 jaar) uitbreiding.

In dit geval is er sprake van een zeer specifieke doelgroep waardoor een leerlingeprognose moeilijk te voorspellen is. Daarbij speelt ook mee dat de nevenvestiging pas sinds augustus 2016 bestaat. En dat de effecten van Passend Onderwijs (en ander invloedrijk Rijksbeleid) niet meetbaar zijn. Ten slotte is er een wettelijke eis om leerlingen te plaatsen. Hierin voorziet de verordening niet. In dit geval is artikel 30 VVHO van toepassing zodat buiten de procedure van de verordening een besluit genomen kan worden.

Wij stellen u voor in te stemmen met de voorgestelde uitbreiding van De Taalbrug en hiervoor het benodigde krediet beschikbaar te stellen. Het advies van de commissie Maatschappij zal, na ontvangst, voor u ter inzage worden gelegd.

Burgemeester en wethouders van Helmond
de burgemeester
mevr. P.J.M.G. Blanksma - van den Heuvel

de secretaris
mr. drs. A.P.M. ter Voert

Raadsbesluit 19
Vergadering 28 maart 2017

Gemeenteraad

De raad van de gemeente Helmond;
Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 7 maart 2017
gelet op de bepalingen van de Gemeentewet;

besluit:

1. in te stemmen met de uitbreiding van De Taalbrug met 92 m2 (1 lokaal);
2. een krediet van € 174.556,- beschikbaar te stellen voor het realiseren van deze uitbreiding en deze te verwerken in het meerjareninvesteringsplan, jaartranche 2018 op het onderdeel onderwijshuisvesting. Dit wordt verder meegenomen/verwerkt in de Voorjaarsnota 2017 en Programmabegroting 2018-2021;
3. een bedrag van € 28.635,- beschikbaar te stellen voor de eerste inrichting voor 2017 en de financiële gevolgen hiervan te dekken uit de verwachte onderuitputting kapitaallasten en deze budgettair te verwerken bij de 1^e bestuursrapportage (Berap) 2017.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 28 maart 2017.

De raad voornoemd,
de voorzitter

de griffier